

ULOGA JAMCA PO KREDITU

Uloga jamca po kreditu

Biti jamac po kreditu ne znači samo potpisati Ugovor o kreditu, već se time preuzimaju određene obveze korisnika kredita.

ODGOVORNOST I OBVEZE

Ako ste jamac platac, odgovarate za dospelje obveze po kreditu kao i korisnik kredita – ako korisnik kredita ne podmiruje svoje obveze, kao jamac platac odgovarate za obveze po kreditu te Erste banka može po vlastitom izboru naplatiti dospelju obvezu ili od korisnika kredita ili od Vas ili od oba istodobno. Time riskirate da ostanete bez vlastite imovine i/ili vlastitih primanja (osim u dijelu u kojemu su imovina i primanja izuzeta od ovrhe).

INFORMIRANA ODLUKA

Prije odluke da budete nekome jamac, dobro razmotrite svoju odluku kako biste umanjili rizike koji proizlaze iz preuzimanja obveze za treću stranu, kad zapravo ovisite o ponašanju korisnika kredita, vodeći računa o svim mogućim rizicima i posljedicama:

- upoznajte zakonske propise te se informirajte o pravima i obvezama jamca iz ugovornog odnosa zbog vrste i težine obveza koje ugovorom preuzimate,
- provjerite i procijenite mogućnosti korisnika kredita da uredno podmiruje obveze iz ugovora (koji iznos kredita treba i na koji rok),
- ugovorite s korisnikom kredita odgovarajuće osiguranje koje će Vam omogućiti da pokrijete sve troškove budete li morali platiti njegove obveze po kreditu kao jamac; o načinu ugovaranja takvog osiguranja savjetujte se sa stručnom osobom (primjerice odvjetnikom).

INSTRUMENTI OSIGURANJA

Erste banka od jamaca najčešće zahtijeva sljedeće instrumente osiguranja:

- **Izjavu o suglasnosti o zapljeni primanja** – isprava koja se potvrđuje kod javnog bilježnika i njime jamac daje suglasnost da se, radi naplate dospelje tražbine po kreditu, zapljene njegova plaća odnosno drugo stalno novčano primanje, osim u dijelu u kojemu je to primanje izuzeto od ovrhe;
- **Zadužnicu** – isprava koja se potvrđuje kod javnog bilježnika i njime jamac daje suglasnost da se, radi naplate dospelje tražbine po kreditu, zaplijene svi računi koje ima kod banaka te da se novac s tih računa isplaćuje vjerovniku. Zaduznica ima svojstvo ovršne isprave na temelju koje se može tražiti ovrha protiv jamca i na drugim predmetima ovrhe.

SUDJELOVANJE VIŠE JAMACA U KREDITU

Ako u pojedinom kreditu ima više jamaca, oni odgovaraju solidarno, bez obzira na to jesu li jamčili zajedno ili se svaki od njih odvojeno obvezao prema Erste banci, osim kad je njihova odgovornost ugovorom drukčije uređena. To znači da Erste banka može tražiti plaćanje obveze ili od svakoga pojedinog jamca ili od svih jamaca istodobno.

Ako u konkretnom kreditnom odnosu postoji više jamaca pa jedan od njih podmiri dospelju obvezu korisnika kredita, on ima pravo zahtijevati od ostalih jamaca da mu svaki nadoknadi dio koji se odnosi na njega (pravo regresu).

ŠTO AKO KORISNIK KREDITA KASNI S PODMIRENJE OBVEZE

Ako korisnik kredita ne ispuni svoju obvezu na vrijeme, Erste banka će o tome obavijestiti jamca.

Kao jamac trebate osigurati da Vaši podaci za kontakt budu ažurni kako biste primili navedene obavijesti.

U Vašem je interesu da Erste banci pravodobno dostavljate informacije o korisniku kredita, koje mogu olakšati naplatu dospeljog duga (primjerice, podatak o novom poslodavcu).

ŠTO KADA SE KREDIT OTPLATI U CJELOSTI

Nakon što kredit, po kojem ste jamac, bude otplaćen u cijelosti, Banka će Vas o tome obavijestiti kao i o uvjetima vraćanja instrumenata osiguranja, pa Vas molimo da pročitate pažljivo obavijest i da se javite Banci po otplati kredita.

ŠTO AKO JE KREDIT DJELOMIČNO ILI U CJELOSTI OTPLATILA NEKA DRUGA OSOBA (PRIMJERICE, JAMAC, ZALOŽNI DUŽNIK ILI NEKA TREĆA OSOBA), A NE KORISNIK KREDITA ILI SUDUŽNIK

U ovom slučaju postoji mogućnost da tražbina temeljem zakona ili ugovora prijeđe na osobu/e koja je/su djelomično ili u cijelosti otplatila/e kredit. Ovisno o konkretnim okolnostima i ispunjenju relevantnih pretpostavki, postoji mogućnost da takve druge osobe različite od korisnika kredita/sudužnika imaju pravo tražiti predaju određenih instrumenata osiguranja*.

U ostvarivanju prava osoba koje su sudjelovale u otplati kredita, potrebno je voditi i računa o zastari tražbine i posljedično tome i mogućnosti ostvarivanja samih prava, pa bi stoga svih sudionici u kreditu prije odluke o potpisu ugovora o kreditu morali dobro razmisliti te se savjetovati sa stručnom osobom pravne struke (odvjetnikom).

Slijedom navedenog, ako ste Vi djelomično ili u potpunosti platili dug korisnika kredita, u Vašem je interesu da se pravovremeno javite u Banku, te da što prije obavijestite Erste banku da ste otplatili dug ili dio duga korisnika kredita kao i da Banci dostavite dokaze o tome.

***Zakon o obveznim odnosima (NN 35/2005, 41/2008, 125/2011, 78/2015)**

Članak 90.

(1) U slučaju ispunjenja tuđe obveze svaki ispunitelj može ugovoriti s vjerovnikom prije ispunjenja ili pri ispunjenju, da ispunjena tražbina prijeđe na njega sa svima ili samo s nekim sporednim pravima.

(2) Vjerovnikova prava mogu prijeći na ispunitelja i na temelju ugovora između dužnika i ispunitelja, sklopljenog prije ispunjenja.

(3) U ovim slučajevima subrogacija ispunitelja u prava vjerovnika nastaje ispunjenjem.

Članak 91.

Kad obvezu ispuni osoba koja ima neki pravni interes u tome, samim ispunjenjem obveze na nju prelazi vjerovnikova tražbina sa svim sporednim pravima.

Članak 92.

(1) U slučaju djelomičnog ispunjenja vjerovnikove tražbine na ispunitelja prelaze sporedna prava kojima je osigurano ispunjenje te tražbine samo ako nisu potrebna za ispunjenje ostatka vjerovnikove tražbine.

(2) Ali vjerovnik i ispunitelj mogu ugovoriti da će se koristiti jamstvima razmjerno svojim tražbinama, a mogu ugovoriti i da će ispunitelj imati pravo prvenstvene naplate.

Članak 93.

(1) Vjerovnik je dužan predati ispunitelju sredstva kojima se tražbina dokazuje ili osigurava.

(2) Iznimno, vjerovnik može predati ispunitelju stvar koju je primio u zalog od dužnika ili nekoga drugog samo ako zalagodavac pristane na to, inače ona ostaje kod vjerovnika da je drži i čuva za račun ispunitelja.

Članak 110.

Na jamca koji je namirio vjerovnikovu tražbinu prelazi ta tražbina sa svim sporednim pravima i osiguranjima njezina ispunjenja.